

1. Ktoré z nasledujúcich slov je synonymom slova **clivý**?
A. citlivý
B. cnostný
C. rojčivý
D. smutný
2. Ktoré z nasledujúcich slov možno doplniť na vynechané miesto tak, aby vznikla zmysluplná veta?
Očakávali, že sa čašník obliatemu hosťovi ..... ospravedlní.
A. príslovečne
B. prinajmenšom
C. prípadne
D. priebežne
3. Ktorá z viet obsahuje nespisovné slovo?
A. Všetci chlapci sa spikli proti trénerovi.
B. Lieky užíval na lekárovo odporúčanie.
C. Šliapať po tráve je v parku zakázané.
D. Búrka vyčíňala počas celého týždňa.
4. Ktorú dvojicu slov možno správne doplniť na zakryté miesta v nasledujúcej vete?
Na [ ] klobúku mu zostalo niekoľko [ ] vody.
A. plátenom / kvapôk
B. plátennom / kvapiiek
C. plátennom / kvapôk
D. plátenom / kvapiiek
5. V ktorej z viet je pravopisná chyba?
A. Vždy vedel nájsť výnimku z pravidla.
B. Všetky otcove knihy boli pohromade.
C. K nášmu oknu prilietajú sýkorky vždy nadránom.
D. Na vyšetrení pľúc musíš z hlboka dýchať.
6. Ktorá z viet obsahuje **nesprávne** napísanú číslovku?
A. Číslo je deliteľné siedmymi.
B. Prišiel s oboma deťmi.
C. Marek bol dvadsiaty ôsmy.
D. Už dvadsaťpäťkrát na mňa žmurkol.
7. Ktorý z nasledujúcich zápisov priamej reči je správny?
A. „Vážení hostia“, oznamuje sprievodca, „želáme vám príjemný pobyt.“
B. „Vážení hostia“, oznamuje sprievodca „želáme vám príjemný pobyt.“
C. „Vážení hostia,“ oznamuje sprievodca, „želáme vám príjemný pobyt.“
D. „Vážení hostia,“ oznamuje sprievodca „želáme vám príjemný pobyt.“
8. V ktorej vete **nenastáva** spodobovanie?
A. Obyvateľom lesa pod hradom je rys, ba aj diviak.
B. Vzduch je tu čistý a svieži.
C. Na druhej strane pod skalou je strmý zráz.
D. Dnes vedie k zrúcaninám iba kamenistý chodník.
9. Ktorá z viet **neobsahuje** zámeno?
A. Počas cesty sa zoznámil so všelijakými ľuďmi.
B. Peter s ním hovoril viac ako hocikto iný v miestnosti.
C. Za zber papiera sme získali veľa peňazí.
D. Mirka poutierala z nábytku všetok prach.
10. Urči slovný druh podčiarknutých slov v nasledujúcej vete:
Skutočne by bol rád prišiel za nami na klzisko, no nemal korčule.
A. Častica, príslovka a spojka
B. Častica, prídavné meno a častica
C. Príslovka, prídavné meno a spojka
D. Príslovka, sloveso a častica

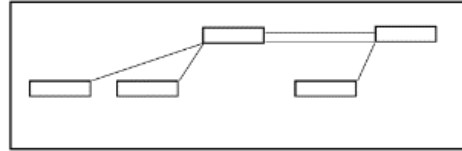
11. Ktoré z uvedených tvrdení o nasledujúcej vete je **nepravdivé**?

Povedal jej zaujímavé informácie o práci lekára.

- A. Veta obsahuje dva nezhodné prívlastky.
- B. Vo vete je päť určovacích skladov.
- C. Podmet vo vete je vyjadrený podstatným menom.
- D. Zámeno vo vete je premetom v datíve.

12. Ktorá z viet zodpovedá uvedenej schéme?

- A. Pri chôdzi špliechala z vedra studená voda.
- B. Blízko nás sa rozprestierala široká lúka.
- C. K brehu rieky sa priblížil otcov čln.
- D. Výhľad nám zakrývali husté krovin.

13. Ktorá z viet je jednočlenná?

- A. Dážď bol nepríjemný.
- B. Ráno bolo pekné.
- C. Stoj!
- D. Je nedeľa.

14. Ktoré z uvedených tvrdení o nasledujúcej vete je pravdivé? Ide o:

Zajtra sa im bude dnešný deň javiť ako veselý piknik, pretože ich čaká cesta na jedno z najzradnejších trhlinových polí Antarktídy.

- A. jednoduché priraďovacie súvetie.
- B. jednoduché podrad'ovacie súvetie.
- C. jednoduchá veta s prístavkom.
- D. jednoduchá veta s viacnásobným príslovkovým určením.

15. V ktorom z uvedených slohových útvarov sa uplatňuje opisný slohový postup?

- A. reprodukcia
- B. úvaha
- C. charakteristika
- D. zápisnica

16. Ktorý z uvedených žánrov patrí k veršovanej epike?

- A. balada
- B. sonet
- C. fejtón
- D. novela

17. Pri ktorom z literárnych pojmov je **nesprávne** uvedený jeho význam?

- A. verš – jeden riadok v básni
- B. epitaf – nápis na náhrobnom kameni
- C. aforizmus – vtipný, duchaplný výrok
- D. príslovie – ľudová múdrosť, z ktorej nevyplýva ponaučenie

18. Ktorý z nasledujúcich znakov je príznačný pre báj?

- A. nastoľovanie vážnych spoločenských problémov
- B. vyjadrovanie rôznych predstáv o vzniku života
- C. zosmiešňovanie zlých ľudských vlastností
- D. opis významných historických udalostí

19. Derniéra je:

- A. posledné uvedenie divadelnej hry
- B. vyvýšené miesto v divadle, kde herci uvádzajú hru
- C. prepracovávanie dramatického diela do formy prózy
- D. prvé spracovanie dramatického diela

Ukážka 1

Studnička belasá, kam chodievajú smreký.
A hlava pri hlave jak ovečky ťa pijú.
Vhrúžiť' sa do teba, do tvojej čirej rieky.

V tebe sa vykúpať a narovnať si šiju.

Studnička bezodná, ako úľ svoje česno,
tak otvárame sa pred tebou, doďaleka.

Akoby navôkol už bolo trochu .

Len hore, nad hlavou kus miesta pre človeka.

20. Ktoré z uvedených slov možno zmysluplne doplniť na zakryté miesto v ukážke 1, aby sa zachoval rým aj rytmus veršov?

A. tesno

B. nebezpečno

C. miesto

D. smutne

21. Ktoré z uvedených umeleckých výrazových prostriedkov sa nevyskytuje v ukážke 1?

A. zveličenie

B. personifikácia

C. prirovnanie

D. epiteton

22. Báseň z ukážky 1:

A. má formu sonetu

B. možno zaradiť k osobnej lyrike

C. má satirický charakter

D. je napísaná viazanou rečou

Ukážka 2

Hoci si stále viac dávame pozor na to, čo jeme, počítame gramy a kalórie, vláknina je stále akýmsi outsiderom. Slováci jedia len 47 percent odporúčanej dávky vlákniny. Svetová zdravotnícka organizácia odporúča denne zjesť 27 až 40 gramov potravinovej vlákniny v závislosti od veku a pracovného zaťaženia.

Vláknina je nevyživová časť stravy. [redacted]. Napriek tomu má nezameniteľnú úlohu v zdravom spôsobe stravovania. Dostatok vlákniny v ľudskej potrave má preventívny účinok proti rakovine hrubého čreva, pozitívne ovplyvňuje rýchlosť vstrebávania živín, zväčšuje objem trávenej potravy a tým predlžuje pocit sýtosti. Vláknina chráni človeka aj pred vznikom cukrovky a iných metabolických chorôb, pomáha znižovať cholesterol. Významným účinkom vlákniny je skrátenie času, pri ktorom je črevná stena vystavená účinkom prípadných škodlivých látok v strave. Podľa dietetických odporúčaní by sme mali jesť zemiaky, ryžu, chlieb a iné výrobky z obilnín niekoľkokrát denne a okrem toho aspoň 400 gramov surovej zeleniny a ovocia, predovšetkým z miestnych zdrojov.

23. Ktorá z nasledujúcich viet sa z obsahového aj štylistického hľadiska hodí na zakryté miesto v ukážke 2?
- A. Neobsahuje žiadne živiny a zdravo sa stravujúci človek by ju nemal prijímať.
  - B. Prechádza tráviacim ústrojenstvom v nezmenenej podobe.
  - C. Napriek tomu je jej príjem v primeranom množstve pre človeka dôležitý.
  - D. Vláknina neobsahuje živiny, rozhodne by však vo vyváženej strave nemala chýbať.
24. Ktoré z nasledujúcich tvrdení vyplývajú z textu ukážky 2?
- A. Na Slovensku sa v priemere skonzumuje 27 až 40 gramov vlákninovej potravy.
  - B. Konzumáciou vlákniny predídeme tráviacim ťažkostiam.
  - C. Ak je v skonzumovanej potrave dostatok vlákniny, človek má dlhšie pocit nasýtenia.
  - D. Podľa dietetických odporúčaní sú najvhodnejšie zelenina a ovocie pestované v mestách.
25. Ktorý slohový postup je použitý v ukážke 2?
- A. odborný
  - B. výkladový
  - C. informačný
  - D. rozprávací